

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Väitöstilaisuus verkossa

Tuula Oksanen, tutkijakoulukoordinaattori, Jyväskylän yliopisto

Tohtorikoulutuspäivä 8.10.2020

EUA-CDE Online sessions: Doctoral education and the coronavirus crisis

Online assessment and doctoral dissertation defence 3.6.2020

Raportti [The new balance. Insights from EUA-CDE online sessions on doctoral education and the coronavirus crisis](#)

- Siirrytty julkisista yliopiston tiloissa järjestettävistä väitöstilaisuuksista etäyhteyksin toteutettuihin tarkastuksiin.
 - Kansallisia sääntöjä jouduttu muuttamaan esim. Espanjassa ja Ranskassa.
- Online-väitöksiä tekniseen toteutukseen on liittynyt yllättävän vähän ongelmia.
 - Tekniset ratkaisut ovat olleet olemassa ja niitä on hyödynnetty jo ennen koronaa.
 - Esiintyneet ongelmat on pystytty ratkaisemaan (esim. yhteysongelmat ja Zoom-bombing).
 - Teknisiä ongelmia on voinut aiheuttaa myös esim. tarkastusvaiheeseen liittyvien asiakirjojen allekirjoittaminen.
- Kansainvälisten tarkastajien käyttäminen on muuttunut helpommaksi.
- Kustannuksissa on säästetty (mm. matkakustannukset).
- Etäyhteys tekee väitöstilaisuuden saavutettavammaksi.
 - Yleisömäärät ovat olleet jopa suurempia kuin tavallisissa väitöksissä.
 - Ulkomaisen väittelijän läheiset kotimaassa voivat seurata väitöstilaisuutta etäyhteyden kautta.

“In general, technical problems have not been a problem.”

“It has been a test for our ability to adapt to a new situation.”

“Overall, everyone does it now and it works fine.”

EUA-CDE Online sessions: Doctoral education and the coronavirus crisis

Online assessment and doctoral dissertation defence 3.6.2020

- Verkostoitumismahdollisuudet ovat vähentyneet
 - Tarkastajien vierailu kampuksella
 - Väitöstilaisuuksiin liitetyt seminaarit ja minisymposiot
- Tilaisuuden juhlallisuus kärsii online-toteutuksesta
 - Yleisön ja perheen läsnäolo tilaisuudessa
 - “Virtuaalinen siirtymäriitti”
 - Väitöstilaisuuksia siirretty myöhemmäksi
- Vaikuttaako etäyhteyksien käyttö väitöstilaisuuden varsinaiseen tarkoitukseen eli väitöskirjan tarkastamiseen?
- Onko online-väitös uusi normaali? Muuttuvatko väitöstilaisuudet pysyvästi?
 - Tahtotilana palata takaisin entisenlaiseen väitöstilaisuuteen.
 - Vaihtoehtona blended malli, jossa yhdistyy face-to-face ja online-väitöksen parhaat puolet

“There is added value on having the visitor at the campus.”

“What is missing is the celebration part.”

“No impact on quality. The quality control happens before the defence.”

Väitöstilaisuudet koronaepidemian aikana Suomessa

- Tutkintoasetuksen mukaan väitöskirjaa tulee puolustaa julkisesti
 - Väitöstiedotteissa etäyhteyslinkki
 - Muistutukset väitöskirjan johdosta chatissa tai puhelimitse
- Ohjeistuksissa melko yhtenäinen linja
 - Viranomaisten ohjeet
 - Yliopistojen välinen keskustelu
- Eroja käytännöissä (Aalto, Oulu, Turku, Jyväskylä)
 - Ketkä (väittelijä, vastaväittäjä, kustos) voivat osallistua etäyhteydellä?
 - Paljonko yleisöä saa olla paikan päällä?
 - Onko yleisöllä aina verkkovälitteinen osallistumismahdollisuus?
 - Millä alustalla etävaitökset toteutetaan?
 - Minkä verran IT-tukea on saatavilla?
- Väitöstilaisuuden järjestäminen vaatii aikaisempaa enemmän palveluresursseja

Väitöstilaisuudet koronaepidemian aikana Jyväskylän yliopistossa 15.9.-31.12.2020

- Kampuksella voidaan järjestää enintään 50 henkilön väitöstilaisuuksia.
- Kaikkiin väitöstilaisuuksiin järjestetään yleisölle verkkovälitteinen osallistumismahdollisuus.
- Väitöskutsuissa, yliopiston tapahtumakalenteritiedoissa ja mediatiedotteissa informoidaan verkko-osoite, josta tilaisuutta voi seurata, ja puhelinnumero, johon yleisö voi tilaisuuden lopussa osoittaa mahdolliset huomautuksensa.
- Suositellaan, että väittelijä, kustos ja vastaväittäjät sekä väittelijän rajaama kutsuvierasjoukko ovat yliopiston tiloissa.
- Tilaisuus voidaan toteuttaa myös ilman paikalla olevaa yleisöä. Vastaväittäjä voi osallistua etäyhteydellä. Lähtökohtaisesti kustos ja väittelijä ovat samassa fyysisessä tilassa. Tiedekunnan dekaani päättää käytettävästä menettelystä ja nimeää vastuuhenkilön seuraamaan etäväitöksen toteutumista.

Väitöstilaisuudet koronaepidemian aikana

Jyväskylän yliopisto 15.9.-31.12.2020

- Etäyhteydet toteutetaan Zoom -verkkokokousjärjestelmän kautta tai Moniviestin-lähetystenä.
- Verkkokokousyhteys tilataan digipalveluista.
- Vahtimestari ohjaa yleisön saapumista ja poistumista sekä huolehtii, että salissa on
 - istumapaikat on enintään 50 hengelle
 - käsidesiä ja suojamaskeja
 - osallistujalista, johon osallistujia pyydetään kirjoittamaan nimi ja puhelinnumero
- Karonkan järjestäminen on mahdollista enintään 50 henkilön tilaisuutena määrätyissä yliopiston tiloissa.

Väitöstilaisuudet koronaepidemian aikana – Kokemuksia ja huomioita JYUsta

- Tilaisuuksia on järjestetty erilaisin menettelyin ja ne ovat sujuneet pääosin oikein hyvin.
- Digipalveluiden antamaan tukeen on oltu erittäin tyytyväisiä.
- Ohjeistuksia on jouduttu jonkin verran tarkentamaan.
- Väitöstilaisuuksia järjestetään entistä enemmän epätyypillisinä viikonpäivinä ja kellonaikoina.
- Väitöstilaisuuden kaava saattaa poiketa perinteisestä.
 - Tilaan saapuminen ja tilasta poistuminen
 - Seisten ja istuen toteutettavat osuudet
 - Pukukoodista on toisinaan lipsuttu
 - Kustoksen rooli on aikaisempaa näkyvämpi (käytännön asiat tilaisuuden alussa, tarvittaessa tilaisuuden tauotus, tilaisuuden päätös).

Väittely korona-aikaan – Case Aalto-yliopisto

- Kaikki väitökset etänä, sillä 14 pv karanteeni, jos tulee ulkomailta ja meillä lähes vain ulkomaisia vastaväittäjiä
- Väittelijä ja kustos voivat olla yliopistolla tai kotona, samassa tai eri paikassa
- IT –tuki on vähintäänkin etänä tukena
- Väitökset zoomissa (Aallolla oma versio), jotta yleisön kysymykset on mahdollista tarvittaessa esittää
- Jos väittelijä ja kustos yliopistolla, voi olla max 20 henkeä ko huoneessa, turvaetäisyydet ja muut huomioiden
- Netissä saa myös kahvitella tilaisuuden jälkeen

Kokemuksia Aallosta

Joissain korkeakouluissa väittelijöiden määrä romahti – joissain korkeakouluissa samat määrät kuin ennenkin

Suosittelaa samaa protokollaa kuin perinteisessä väittelytilanteessa

Väittelyohjeita päivitetty jatkuvasti vastaamaan viranomaisohjeita – maaliskuussa tämä oli haastavaa

Pohdittavaa

- Väitöstilaisuuteen perinteisesti kuuluvat muodollisuudet ja juhlallisuudet on helpompi toteuttaa yliopiston tiloissa järjestetyissä väitöstilaisuuksissa kuin etävaitöksissä. Onko se riittävä peruste tavoitella paluuta perinteisiin väitöstilaisuuksiin?
- Etävaitökset ovat yllättäneet yleisömäärällään. Olisiko tieteen avoimuuden ja yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen näkökulmasta perusteltua säilyttää ainakin yleisön etäosallistumismahdollisuus myös koronatilanteen väistyttyä?
- Väitöskirjan laatua varmistetaan monin tavoin jo ennen väitöstilaisuutta. Voiko etäyhteyksien käytöllä silti olla vaikutusta väitöskirjan tarkastamiseen ja sitä seuraavaan arviointiin?
- Miten luoda juhla verkossa?
- Miten onnitella verkossa?